

RYNEK DRZEWNY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY, OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU, OFICJALNY ORGAN KURSU HANDLU DRZEWEM W BYDGOSZCZY.

WYCHODZI W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI.

PRZEDPŁATA na sierpień 1928 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 4,75 złote. Na pocztach 5,09 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnym mieście Gdańsku: 5,50 złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 6,60 złotych. Numer pojedynczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 40 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnym mieście Gdańsku 45 groszy. Zagranicą 50 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja
„RYNKU DRZEWNEGO”
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820.
Drukarnia:
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: P. K. O. 206377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców
Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem: 20 gr. od miejsca milimetr (strona czterolamowa). W tekście zaś lub przed tekstem: 55 gr. od miejsca milimetr. (strona dwulamowa).
OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłoszeniach stosowny rabat. Dla poszukuj. posad przy jednorazowym ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowym 40 proc. i przy trzyrazowym 60 proc., rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. —

Przedruk dozwolony tylko za podaniem źródła (Rynek Drzewny w Poznaniu).

Ku lepszej przyszłości.

W dążeniach rozwojowych, w procesie utrwalania podstaw nie tylko ekonomicznych, lecz i społeczno-narodowych, przemysłowcy drzewni Wielkopolski od chwili stworzenia przez nich organizacji na zasadach zespolenia swych interesów branżowych, spotkali się z sceptycznymi poglądami na sprawę zorganizowania poznańskiego przemysłu drzewnego, tych przemysłowców, którzy z różnych powodów zajęli wobec akcji konsolidacyjnej stanowisko niejako wyczekujące, bierne.

Być może, iż taka polityka, nacechowana daleko idącą ostrożnością, w swoim czasie miała pewną rację; możliwie, że ówczesne okoliczności natury ogólnogospodarczej i momenty ewolucji życia społecznego Wielkopolski, stworzyły właśnie taki a nie inny indywidualny pogląd kupca i przemysłowca poznańskiego na kwestję powołania do życia organizacji w takich ramach i opartą na takim statucie, jaki ustalono w pierwszym roku istnienia Związku.

Dziś, oglądając się wstecz, krytycznie obserwując linię rozwoju organizacji związkowej od chwili jej ukonstytuowania, należy przedewszystkiem stwierdzić pewien moment: oto zrzeszenie przemysłowców drzewnych w Poznaniu powstało w atmosferze warunków gospodarczych b. dzielnicy pruskiej, jeszcze natenczas niestabilizowanych — zresztą było to zjawisko, wyraźniej uwidaczniające się w innych połaciach kraju, posiadało ono tam kształty bardziej wyraziste niż w Wielkopolsce i na Pomorzu.

Ustalając wytyczne programu działania, trzeba było liczyć się w pewnej mierze z chwilą bieżącą, należało podporządkować interesy przemysłu i handlu drzewnego do ówczesnych ewolucji na terenie ekonomicznym i gospodarczym, a ponieważ różnorodne przekształcenia ustrojowe w poszczególnych dziedzinach życia nie tylko gospodarczego, lecz również społecznego i państwowego, przejawiały się niejednokrotnie w formach dość ostrych i bezwzględnych, przeto i rozwój organizacyjny w przemyśle drzewnym Wielkopolski siłą faktów musiał ulegać rozmaitym przeobrażeniom, raz jakby zatrzymując się na martwym punkcie, to znowóż innym razem, czyniąc poważny skok naprzód.

Brak systematycznego rozwoju Związku przemysłowców drzewnych okręgu poznańskiego w pierwszych latach jego istnienia, wpłynął w odpowiedniej mierze

na psychologię przemysłowca i kupca, która dyktowała raczej kierować się biernością i odczekaniem przejściowego okresu w ogólnym położeniu przemysłu drzewnego, a następnie powziąć decyzję w sprawie przystąpienia do Związku jako jego członka, niż uczynić to odrazu.

Wynik w każdym razie sprawiedliwej, bo bezstronnej krytyki takich właśnie poglądów na kwestię zrzeszenia jest z punktu widzenia indywidualnych interesów, zakreślonych w granicach zasady: wpierw urzecz pozytywne rezultaty koncepcji, a potem dopiero stać się aktywnym czynnikiem i przez swój udział przyczynić się do dalszego rozwoju organizacji, — nie jest dodatni ani pod względem etycznym i społecznym, ani też, w pewnych wypadkach, z ekonomicznego stanowiska; tembardziej zaś ujemny, jeżeli zważymy doniosłość idei kolektywizmu przemysłowego oraz korzyści wypływające z niej dla zrzeszonych w postaci nie tylko uchwalenia rezolucji w sprawach dotyczących interesów członków Związku, a następnie przedłożenia ich przed forum czynników miarodajnych, lecz nie mniej wskutek wspólnej wymiany myśli, zapatrywań, których rezultaty uwidoczniają się w poziomie pozytywnych prac Związku na terenie utrwalenia swej pozycji i znaczenia.

Gdyby każdy z przemysłowców drzewnych, kierował się osobistymi względami, które traktowałyby o potrzebie rezerwy w stosunku do idei organizacyjnej, to rzecz jasna Związek nie istniałby.

Na szczęście inicjatywę organizacji przemysłu drzewnego w Wielkopolsce, wzięli w swe ręce ludzie silni, którzy posiadali niezłomną wiarę w przyszłość Związku i świadomi ogromu zadania jakie na się włożyli.

Kto śledzi za biegiem życia Związku Przemysłowców Drzewnych w Poznaniu, temu nie trudno dostrzec kolcyjne etapy rozwojowe.

Oczywiście, były momenty, kiedy omawiane zrzeszenie musiało staczać ciężkie walki, nawet o swój byt, kiedy niestety skutek niedostatecznego uświadomienia organizacyjnego w kołach przemysłowców drzewnych Kresów Zachodnich, powstawała obawa, że zagadnienia tej dziedziny przemysłowej Wielkopolski, wymagające oparcia się przedewszystkiem na czynniku konsolidacyjnym, — porosną chwastem bierności i sobkosta.

Dziś podstawy Związku są mocne, trwałe, a nieustanna praca nad dalszym udoskonaleniem działań

ności w obronie interesów przemysłowców, pozwala wierzyć, iż twórczy wysiłek Zarządu, ocenia w odpowiedni sposób ci przemysłowcy, którzy dotychczas nie są zrzeszeni.

W związku z szybkim rozwojem przemysłu drzewnego w Polsce, a więc i w poznańskim, wyłonił się na tej płaszczyźnie cały szereg zagadnień i spraw, dotyczących przeważnie bezpośrednio, interesów przemysłowców i kupców drzewnych.

Powstała nieodzowna potrzeba regulacji stosunków między przemysłowcami a producentami surowca (D. L. P.), silniej niż kiedykolwiek zaostrzyła się kwestja kredytu, eksportu drzewnego, regulacji cen i t. d.

Są to problemy dla naszego tartaczniaka, fabrykanta przeróbki specjalnych gatunków drewna, lub hurtownika, o niezmiernie ważnym znaczeniu, gdyż stanowią one treść życia przemysłu.

Są to kwestje dotąd otwarte, względnie znajdujące się dopiero na drodze do rozwiązania. Na widnokręgu działalności władz rządowych ukazują się projekta w dziedzinie podatkowej i taryfowej, które mają ulec rewizji, pozatem w odniesieniu do spraw eksportowych, w szczególności handlu z Niemcami, ma nastąpić w jesieni rewizja umowy drzewnej.

Wreszcie trzeba nadmienić, iż zbliżający się okres sprzedaży surowca z lasów państw., wymaga już zawczasu powzięcia odnośnych rezolucji i sformułowania postulatów, żeby zapobiec zaistnieniu takich przykrych momentów, jakie miały miejsce na terenie Wielkopolski na submisjach w ubiegłym sezonie.

Wszystkie te kwestje, bezsprzecznie niezmiernie ważne dla przemysłowców drzewnego, w jego własnym interesie nie mogą być załatwiane bez udziału przedstawicieli branży drzewnej.

Byliśmy niejednokrotnie świadkami rozmaitych niespodzianek w postaci reglamentacji rządowych, które często zaskakiwały przemysł i handel drzewny. Należy więc czynić starania celem przywrócenia metod współpracy.

Rząd powołał do życia wiele organów do badania zjawisk gospodarczych, wystarczy z nich wymienić Komisję Ankiętową oraz Instytut Badania konjunktur i cen; jeżeli więc zadaniem tych instytucji państwowych jest praca na terenie gospodarczym, to trzeba domagać się jako rekompensatę, prawa głosu doradczego tych czynników gospodarczych, których

Grabowy, olchowy, dębowy

materiał kupuje stale

28

KRBEC & PŘIBYL, sklad drewa ČESKÁ TŘEBOVÁ ČECHY

w pierwszym rzędzie, względnie nawet pośrednio obchodzą projekty ustaw i rozporządzeń.

Przedstawiciele przemysłu i handlu drzewnego przedkładając organom rządowym wyczerpujące memorjały, traktujące o interesach tej dziedziny i motywując swe stanowisko oraz uwagi wskazaniem potrzeb przemysłu i handlu drzewnego, powinni reprezentować interesy w s z y s t k i c h przemysłowców, zrzeszonych w związkach rejonalnych, bowiem tylko wtenczas zagadnienie rozwoju całego przemysłu drzewnego może przekroczyć próg realnych i faktycznie twórczych poczynań.

Nie trzeba chyba dodawać, że na płaszczyźnie rozwiniętej współpracy — wszystkich przemysłowców drzewnych ze związkiem, związku — z Radą Naczelną, tej zaś ostatniej z władzami państwowymi, można osiągnąć znaczne sukcesy, przez usunięcie tych bolączek jakie toczą młody organizm przemysłu drzewnego i przez zaspokojenie tych istotnych potrzeb, jakie są kardynalnymi elementami rozwoju tego przemysłu. Lecz do tak upragnionego celu prowadzi wyraźnie wytknięta droga, oświetlona wskazaniem ekonomicznymi i społecznymi: — jest to nie zachwiana wiara w lepszą przyszłość naszego przemysłu, która przestaje być utopją wtenczas, jeżeli w życiu związkowym konsolidacja myśli i czynów jest czynnikiem zasadniczym. I im ta konsolidacja zatacza szersze kręgi wśród przemysłowców, im liczniejszą jest rodzina — Związek, tem silniejszą staje się pozycja ekonomiczna i społeczna ogólnizacji, tem krótszą jest droga do zaspokojenia potrzeb przemysłu drzewnego, w danym wypadku — wielkopolskiego.

Tak dyktują zasady ekonomji, które są przecież miarodajne i które nie błądzą; tego chce chwila bieżąca, wreszcie tego żądają liczne zasadnicze kwestje otwarte — jest to ich zbiorowy postulat, skierowany do przemysłowców drzewnych.

Kultura i uświadomienie organizacyjne w świecie kupieckim Wielkopolski stoi na wysokim szczeblu i może

Jak należy wykorzystać piły taśmowe.

(Ciąg dalszy).

Jeżeli przytem jakakolwiek górna część piły nie pokrywa się z dolną, odchyła się od niej w bok, lub też przecina ją w formie środkowej części ósemki, to piła jest skrzywiona.

Dobry wyprawiacz pił powinien umieć wyrównać skrzywioną piłę bez rozcinania jej.

Rozcinanie zlutowanej piły w celu jej wyrównania prawie we wszystkich takich wypadkach jest dowodem, że wyprawiacze pił nieznają pewnych, niezbędnych przy wyprawianiu, zabiegów, lub niechęci stosowania trudniejszych zabiegów, które zapewniają bezsprzecznie lepsze działanie piły w czasie pracy.

Fakt częstego rozcinania piły w czasie ich wyprawiania jest namacalnym dowodem, że dani wyprawiacze pił nie są dostatecznie wykwalifikowani.

Co do wyprawiania pił taśmowych instrukcje amerykańskie dają ściśle wskazówki jakim młotkiem i w jakim kierunku powinny następować uderzenia by usunąć skrzywienie piły w tym lub innym wypadku.

Wypadek skrzywienia się piły otrzymuje nazwę, pochodzącą od tego młotka, którym łatwiej jest je usunąć.

Oczywiście — podział taki jest bardzo warunkowy i dlatego nie jest przez nas przyjęty. Nazwę wypadków skrzywienia się pił uzależnimy od tego, w jaką stronę odchyła się koniec piły, gdy położymy ją, zewnętrzzną jej stroną, na podłogę.

Jeżeli prawy koniec piły odchyła się od obserwującego, to taki wypadek skrzywienia się piły nazwiemy prawym, a jeżeli prawy koniec piły będzie się odchylał w lewo od niego — to nazwiemy to skrzywieniem się lewym.

Jest kilka sposobów do usuwania skrzywienia pił, lecz wszystkie one są oparte na jednym i tem samym podłożu, a mianowicie na tem, że skrzywienie sprężystej taśmy, jaką jest brzeszczot piły, związane jest zawsze ze skrzywieniem jej tak wzdłuż jak i w poprzek.

Poprawienie skrzywionych pił polega w głównej mierze na tem, by linią określić kierunek największego skrzywienia i usunąć je w ten sposób — jak się usuwa na piłach wypukłości i karby. W następstwie tego, piła, jakby się rozkręca i traci oznaki skrzywienia się.

W większości wypadków skrzywienie usuwa się za pomocą znanych nam już młotków z poprzecznymi

być wzorem dla wielu innych społeczeństw; — utrwała to tylko w przekonaniu, że przemysł drzewny tej dzielnicy będzie się nadal chlubnie rozwijał pod sztandarem zjednoczenia.

Z rynku angielskiego.

London w lipcu.

Nie można kategorycznie powiedzieć, żeby lipiec był bliźniaczo podobny do czerwca, jakkolwiek z drugiej strony oba te miesiące posiadają wspólne cechy wstrzemięźliwych obrotów. Rzecz jasna, że takie twierdzenie można wypowiedzieć dopiero po zapoznaniu się z ogólną sytuacją na rynku drzewnym w Anglii.

Niektóre wymiary są ustawicznie faworyzowane inne znowóż dość często ulegają zmiennym kolejom konjunktury.

Ceny wprawdzie wahają się, lecz w wązkich granicach i to niemal za każdym podmuchem nieprzewidzianych względnie mało przewidzianych zmian nastrojów handlowych.

W każdym razie sezon letni w obrotach drzewnych posiada specyficzne cechy „sezonu ogórkowego“, dodajmy — spóźnionego.

Pomimo słabego zainteresowania pewnymi specyfikacjami, ceny nie są niższe i oczywiście nie zwyżkują — balansują mniej więcej na jednej wysokości.

Prawda, pod napozór bezpiecznym przykryciem osłabionej tendencji, angielscy importerzy starają się wywołać obniżenie cen przynajmniej tych wymiarów, które nie cieszą się popytem.

Jak na taką akcję należy odpowiedzieć?

Zdaniem, zresztą zupełnie słusznym, związków eksporterów szwedzkich jak też i fińskich, tego rodzaju zakusy powinny spotkać się z energiczną kontrakcją, która, nota bene wcale nie leży odłogiem, co jest niejako miarą i wykładnikiem pozycji i polityki handlowej północnych eksporterów.

Szczególną powściągliwość charakteryzowały zakupy fob.

Nie jest wykluczone, iż mgła niepewności misternie utkana ręką bieżącej sytuacji, będzie zasłaniała horoskopy również i w sierpniu, żeby już w wrześniu rozwiać się i odsłonić rysy konjunktury jesiennej.

W lipcu, jak zresztą w czerwcu, ruch budowlany w Anglii był mierny.

W okręgach przemysłowych w dalszym ciągu buduje się domy mieszkalne. Ruch w tej dziedzinie nieznaczny. Bądź co bądź takie zjawisko, jak wciąż wzrastające bezrobocie w Anglii, musi być jednym z powodów do wzmoczenia ruchu budowlanego, który — warto nadmienić — mógłby przyjąć większe rozmiary bez uszczerbku dla rzeczywistej potrzeby budowy domów mieszkalnych w miastach oraz budynków gospodarskich, po wsiach.

Kwestja bezrobocia posiada tem więcej punktów stycznych z zagadnieniem budownictwa, jeżeli zważyć, że w ogólnej liczbie wykwalifikowanych bezrobotnych jest dość znaczny odsetek robotników budowlanych.

Obroty budulcem dokonywano jakby pod przemożną dewizą: nic na zapas — ostrożnie z ceną!

Z drugiej jednak strony wyraz „nic na zapas“, zdradzający daleko posuniętą ostrożność, może w praktyce okazać się bezwartościowym, ponieważ fińskim dostawcom trudno było skutecznie umowy z powodu strajku robotników portowych w Finlandji.

Ten moment w pewnej mierze powinien być wykorzystać Gdańsk, ofiarując Anglikom poszukiwane przez nich sortymenty. Tylko te ceny angielskie!!

Rynek cif posiadał niejako korzystniejsze strony, szczególnie jeżeli chodzi o dealsy 3×9". Tych poszukiwano w końcu lipca z energią doprawdy zastanawiającą. W kołach tutejszych kupców, zresztą bardzo ruchliwych, uparcie utrzymywał się pogląd, że ceny za te wymiary przynajmniej (!) utrzymają się na 18 f. szt., tymczasem ustalała się ona na wysokości 16,15 f. szt. cif London i ani rusz wyżej.

Po tej cenie i na tych warunkach kupowano je u fińskich dostawców w stosunkowo dość znacznej ilości. Wprawdzie sumy obrotów nie sięgają cyfr astronomicznych, jednakowoż, uwzględniając bieżącą konjunkturę — są dość poważne.

Czy jednak faworyzacja tego wymiaru ma potrwać czas dłuższy? W tej materji odpowiedzi formalnie krzyżują się.

Tutejsza perjodyczna prasa zamieściła uwagi, że cena 16,15 £ za dealsy 3×9" jest jakoby niższą, co-prawda nie o wiele, od ceny gdańskiej dostawy, stąd, zdaniem pism, słabe zainteresowanie tym sortymentem na rynku anglo-gdańskim; tak utrzymuje prasa.

Być może, iż jest to (dobrze przejrzysta) taktyka, mająca na celu obniżenie cen dealsów na rynku gdańskim.

i podłużnymi kowadełkami. Usunięcie skręcenia uskutecznia się w następujący sposób.

Przykładając do piły w różnych kierunkach krótką linję, określa się kierunek największego skrzywienia, i zazwyczaj ten prostopadły kierunek do skrzywienia, w którym to ostatnie ciągnie się wzdłuż piły.

Gdy w powyższy sposób znaleziony będzie kierunek, w którym występuje uwypuklenie, powodujące wykrzywienie piły, to należy położyć piłę, na prawidłową płytę lub kowadło o płaskiej powierzchni i przekuć ją młotkiem o wydłużonym kowadełku w ten sposób, by przy uderzeniach, długa oś kowadełka szła w kierunku wyżej wskazanych linii.

Praktyczne i łatwe do zapamiętania prawidło, polegające na poprawieniu skrzywionej piły drogą przekuwania wyraża się w następującem:

Jeżeli skręcenie piły jest podobne do prawego nacięcia, to uderzenia powinny następować po linii lewego nacięcia, czyli że przy uderzeniach lewy koniec długiej osi kowadełka młotka powinien odchodzić od wyprawiacza.

Bardzo często udaje się skręconą piłę wyrównać rękoma, a to za pomocą jej zginania. W tym celu kładą piłę na podłogę, stając nogami na dolną jej część, najlepiej bliżej do krawędzi piły, by ściślej przylegała do

podłogi i możliwie była nieruchomą, i wierzchnią część piły skręcają rękami, w kierunku odwrotnym od skręcenia.

Przytem nie należy nigdy starać się jednym takim zabiegiem usuwać skręcenia, gdyż to nieodwołalnie pociąga za sobą taki rezultat, że w jednym kierunku piła będzie się wydawać mniej skręconą, lecz za to okaże się większe skręcenie w innym jej kierunku.

Przy poprawianiu skręcania piły za pomocą przeżginania, koniecznym jest przy przewijaniu na podłodze, skręcać ją w pożądaną stronę stopniowo oraz przejść w ten sposób nie mniej jak raz przez całą jej długość. Lepiej jest skręcając słabiej, przejść dwa razy w koło całą piłę.

W ostatnich czasach rozpowszechnia się sposób usuwania skręceń pił za pomocą walcowania tych ostatnich.

Powyzsza metoda jest o tyle lepszą od przekuwania piły, że nie odbija się tak szkodliwie na strukturze stali piły.

Dla usuwania skrzywień pił za pomocą walcowania na warsztatach, jak również — sposobem przekuwania — nie trzeba je rozcinać. Najłatwiej to uskutecznić się przy użyciu dodatkowej rolki, długości około 60 mm.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Północni importerzy dotychczas dostarczyli tylko najpotrzebniejsze ilości. Naturalnie dostawę uskuteczniły w przygniatającej części, poważne firmy eksportowe.

W drugiej połowie lipca, jakby dla odmiany, weszły w orbitę zainteresowania płyty brzożowe. Wyroby te były poszukiwane prawie we wszystkich wymiarach i nawet tak pozornie upośledzone jak 9, 12,5 oraz 18 m/m, znalazły zbyt. Zwyżkę cen brzoży nie notowano.

Na uwagę zasługuje fakt, że pomimo ospałego nastroju na rynku szwedzko-angielskim, Szwecja zdołała wywieźć do Anglii w pierwszym półroczu niemal 75 proc. całej produkcji, t. zn. około 650 tys. stds. materiałów tartych i heblowanych.

Jodła nie straciła na zainteresowaniu, jak też na cenie.

Za u/s jodłę 25×7" płacono 15£, 3×9—18£, 2×4" — £ 14. Wymiar 2×4" choć last not least i bodaj najlepszy.

A teraz słów kilka o Szwecji, jako że współzawodnictwo jej z Polską na terenie rynku nietylko niemieckiego lecz i holenderskiego, przybiera takie kształty, które nie należy bagatelizować. Szwecja lokowała i lokuje nadal swoją produkcję w państwach kontynentalnych, przeważnie w Niemczech, Francji i Holandii.

Szwedzki towar naogół kalkuluje się taniej i północzodnie prowincje Rzeszy chętnie nim się zaopatrują.

Jakkolwiek można odebrać wrażenie, że Holendrzy kierują się mniej więcej analogiczną polityką kupna co i Anglicy, to jednak sprowadzają stosunkowo znaczne ilości drewna północnego.

Nie mniej liczne zapytania nadchodzą do Polski (choć nie w tej ilości co w maju), które dotyczą jodłowych i świerkowych materiałów nawpółobrobionych.

Powracając do rynku angielskiego, trzeba dwukrotnie podkreślić, że tutejsi importerzy wcale nie zrezygnowali z dążenia do znizki cen tak drewna skandynawskiego i rosyjskiego jak też polskiego.

Wprowadzają się w ruch różnorodne zabiegi, wstrzymuje się kupno, twórzają się umowy i zmony, prasa w sążnistych artykułach posługuje się rozmaitymi argumentami, żeby uzasadnić stanowisko i politykę kupców angielskich — słowem kampanja na zniżkę cen podpierana jest ze wszech stron i dobrze rozwinięta, — w przeciwieństwie do tej akcji, północni dostawcy zajęli pozycję obronną i jak dotychczas zakusy Anglików są udaremnione, czego dowodem jest niezmienny poziom cen drewna różnych sortymentów, pomimo ściśle ograniczonych obrotów.

I nie dziw. Choćby najmniejsze obniżenie cen, zdaniem fińskich eksporterów, pociągnęłoby baissę na całej linii, na czym bezwarunkowo ucierpiałoby i ceny polskiej produkcji lokowanej w Anglii. Twierdzenie to w rzeczywistości jest poniekąd realne.

Miejmy jednak nadzieję, że taktyka handlowa kupców angielskich będzie i nadal bezskuteczną i ceny drewna tak północnego jak i polskiego nie ulegną zniżce.

Na widowni eksportu drzewnego.

W porównaniu z czerwcem ogólna sytuacja w eksporcie drzewnym nie uległa większej zmianie. Wywóz drewna na rynki zagraniczne odbywa się w szczupłych ilościach i powodzenie w zbyciu mają tylko aktualne wymiary, szczególnie jeżeli chodzi o Anglię.

Niemcy w dalszym ciągu ujawniają pewne zainteresowanie sosną wyższych klas oraz papierówką. Pomimo to ceny nie przekraczają poziomu czerwcowego jakkolwiek i do zniżki cen niema uzasadnionych widoków.

Nasi eksporterzy, na podstawie udzielanych im informacji przez Państwowy Instytut Eksportowy, zaczynają orientować się w stronę rynków drzewnych

Blizkiego Wschodu tudzież interesują się poniekąd rynkiem francuskim, lecz tamtejsi odbiorcy ofiarują niższe ceny za surowiec i półwyroby, to też należy spodziewać się, że po dokonaniu nielicznych transakcji w końcu czerwca i w lipcu, rynek francuski pozostanie dla nas w dalszym ciągu znikomem źródłem zbytu.

Nieźle powodzenie ma rynek kopalniaków. Spóradyczne zakupy realizują Niemcy i po części Czechosłowacja.

Z gatunków drzewa twardego, najlepszy zbyt ma dębina, która w stanie surowym i lepszej jakości odchodzi na rynki niemieckie, jak również i półwyroby tego gatunku, lecz te ostatnie — w ilości stosunkowo niewielkiej.

Kupcy angielscy nie przestali nadal interesować się naszą dębina; sprowadzają do siebie belki i krawędziaki dębowe w ilości znacznie większej niż Niemcy. W ubiegłych miesiącach największe partje desek i łat dębowych zakupili Holendrzy. Na drugie miejsce, co do ilości zakupionych desek i łat, należy odnieść Niemców, a następnie Anglików. Obecnie ci ostatni ujawnili nieco większe zainteresowanie tym sortymentem.

Niewielkiemu zmniejszeniu uległ wywóz dębiny tartej na rynki szwedzkie. Naogół ceny dębu surowego i uszlachetnionego nie wykazały zwyżki, z drugiej jednak strony, nasze sfery kupieckie liczą się z możliwością podwyższenia cen w związku z oczekiwanym większym popytem.

Deski i łaty gatunków iglastych, zwłaszcza sosnowe, kupcy nasi w olbrzymiej części ogólnego wywozu, lokują na rynku niemieckim, jednak dostawa tych półwyrobów ostatnio znacznie zmniejszyła się z uwagi na wyraźny zanik zainteresowania ze strony importerów niemieckich, którzy mają zlecenia na kupno, niewielkich zresztą, partji desek sosnowych bezszczynnych i niezniełałe tarcia zimowego.

O towar taki jest dziś dość trudno, ponieważ producenci wyzbyli się już z jego zapasów. Ceny desek sosnowych naogół ustaliły się na jednym poziomie.

Bale i krawędziaki sosnowe lokowano w ubiegłych miesiącach przeważnie na rynku angielskim, znacznie mniej — w Niemczech. Obecnie Niemcy tymi artykułami niezbyt się interesują.

Obroty z Belgią są w dalszym ciągu bardzo mierne, chociaż kupcy belgijscy nadal nadsyłają zapytania co do cen i ilości desek i łat tak dębowych jak i sortymentów iglastych (sosn. i świerk.)

Czechosłowacja interesuje się jeszcze papierówką i w pewnej mierze budulcem.

Ruch budowlany, zasilony kredytami, ostatnio poważnie ożywił się, co pozwalałoby przypuszczać, że odpływ na rynki czeskie naszego budulca, nie dozna zmniejszenia.

Intensywnie pracuje w Czechosłowacji przemysł celulozowy i papierniczy; w związku z tem popyt na naszą papierówkę nie słabnie, z drugiej jednak strony nie ujawnia się tendencja zwyżki cen papierówki.

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Solec D. L. P. Bydgoszcz
Submisja w dniu 27. lipca 1928 r.

Sosna kopalniaki I—III kl. 277.74 m³ za m³ 16.90 zł

Nadleśnictwo Państwowe Czersk D. L. P. Bydgoszcz.
Submisja w dniu 3. sierpnia 1928 r.

Sosna	żerdzie I kl.	za szt.	2.20	zł
"	" II "	"	1.40	"
"	" III "	"	0.90	"
"	drugi	"	3.50	"

Nadleśnictwo Państwowe Przewownik D. L. P. Bydgoszcz.
Licytacja w dniu 4. sierpnia 1928 r.

Sosna	I kl.	8,47 m ³	} za m ³ 42 41 zł
"	II "	215,10 "	
"	III "	739,67 "	
"	IV "	50,66 "	
"	kopaln. I - II kl.	214,60 m ³	za m ³ 23.20 zł

Notowania oficjalnej Giełdy Zbożowej w Poznaniu:

Cena za 100 kg. netto franco stacja załad., ładunki całowagonowe, dostawa natychmiastowa.
dnia 6. 8. 1928 r., na żyto: 37.50—39.00 zł.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Potrzeby przemysłu drzewnego. Prezes Rady Nacz. Związków Drzewnych w Polsce p. A. Dąbrowski, określił na ostatnim zebraniu Komitetu Drzewnego rozmiar kredytu, niezbędnego do sfinansowania nadchodzącej kampanji drzewnej na 200 milj. zł. Drugim bardzo ważnym punktem obrad komitetu Drzewnego była sprawa zastawu rejestrowego. Dla całego przemysłu drzewnego jest to kwestja niezmiernie żywotna; brak jednego prawa dla całego obszaru Rzeczypospolitej powoduje niejednokrotnie

cały szereg powikłań, mających swoje źródło w różnicach kodeksowych trzech dzielnic Polski. Odpowiedni projekt noweli został przedstawiony, jednak nie jest pewnym czy on uzyska poparcie sfer legislacyjnych. Porządek dzienny posiedzenia nie został wyczerpany.

Wszystkie najpoważniejsze firmy i związki drzewne, tak w kraju, jak i zagranicą czytają

RYNEK DRZEWNY

Jeśli chcesz rozszerzyć i ułatwić swe stosunki handlowe,

**ogłaszaj się
w Rynku Drzewnym.**

KALENDARZ TERMINOWY SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,

ogłaszających swe sprzedaż w Rynku Drzewnym.

S. = Submisja
L. = Licytacja
W. = Z wolnej ręki

Termin	Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Woje- wództwo d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	Dłużyce	Kopalniaki i inne użytkowe	Drewno opałowe	Bliższe szczeg.		Rodz. sprz.	U w a g i	
							W. R. D.	ogło- szeń- nie			
dnia	godz.		klasa	sztuk	m ³	m ³	mp.	Nr.			
9.VIII.28.	930 P. N. Oborniki (sala p. Narodzińskiego)	d. - pozn.						83 1038	L	na drewno użytkowe i opałowe	
	1130 P. N. Dębowo (kancelarja)	d. - toruńska	dąb sosna	III-V I-IV	22,84 151,39		68—	81 1017	S	i na 1215 szt. tyczek sosn.	
	1200 P. N. Jamy (kancelarja)	d. - toruńska	sosna jawor lipa dąb	I-IV III-IV II	380 2 1	388,32 1,07 0,96	9—	362,—	83 1035	S	
	1200 D. L. P. Radom (kancel. N. Kielce)	d. - radom	sosna jodła buk olsza		881,10 960,28 369,50 52,69				84 1042	S	
10.VIII.28.	1000 P. N. Wronki (kancelarja)	d. - pozn.		II-IV	640	224,85			85 1058	L	
	1100 P. N. Jachcice (kancelarja)	d. - bydgoska	sosna	I-IV		419,60		544,—	85 1055	S	
11.VIII.28.	1200 P. N. Twarożnica (kancelarja)	d. - bydgoska	sosna	II-IV	1482	741,71			86 1067	S	i 281 sztuk żerdzi I—III kl. 57.66 m ² .
14.VIII.28.	1200 D. L. P. Radom (kancelarja)	d. - radom.	sosna dąb			856,04 189,05			85 1056	S	
	P. N. Łopianka (kancelarja)	d. - lwowska	świerk jodła			250,—			84 1048	S	na pniu; i na 1426 szt. lat świerk. i jodł. w stanie wyrob., 3100 szt. lat jodł. i świerk. na pniu.
16.VIII.28.	1200 D. L. P. Białowieża (kancelarja)	d. - białow.	świerk			2285,75			87 1069	iS	
	1200 P. N. Drewniaczki (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	234	264,93			87 1076	S	
17.VI.28.	1100 P. N. Chylonja (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-II	35	50,15			87 1073	S	drewno pochodzące z posuszu
18.VIII.28.	1030 P. N. Potrzebowice (kancelarja)	d. - pozn.	sosna brzoza dąb klon	II-IV III-IV III		896,— 357,— 0,40 0,23			86 1063	S	w drzewie użyt. sosn. 11.5 m ³ brzozy.
23.VIII.28.	1200 D. L. P. Siedlce (kancelarja)	d. - siedl.							86 1070	S	na sprzedaż produktów suchej destylacji drewna, karpiny przemysł. oraz wydzierż. terpentyniarni
27.VIII.28.	1200 D. L. P. Siedlce (kancelarja)	d. - siedlce							85 1057	S	na wydzierżawienie tartaku „Smolarz“

Notowania dewiz z dnia 7. sierpnia 1928 r.

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewiza	Stopa dyskont.	Parytet w zł	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa . . .	8	—	100 zł	—	—	—	43.30	11.25	—	—	58.20	79.58
Poznań . . .	8	—	100 zł	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gdańsk . . .	6	173,52	100 Gd. gld.	—	—	81.30	—	—	—	—	—	—
Berlin . . .	7	212,34	100 R. M.	—	122.974	—	20.356	23.84	609,—	—	123.86	168.72
Belgia . . .	4	123,94	100 belg.	—	—	58.25	34.951	13.91	356.00	—	72.25	98.43
Bukareszt . . .	6	172,—	100 l.	—	—	2.553	—	0.61	15.60	—	3.16	4.30
Budapeszt . . .	6	155,90	100 pengó	—	—	73.02	—	17.50	—	—	90.56	123.38
Holandja . . .	4 1/2	358,31	100 gld. hol.	358.00	—	168.18	12.09.37	40.14	1026.00	—	208.55	284.04
Kopenhaga . . .	5	238,88	100 k. d.	—	—	118.84	18.187	26.70	—	—	138.70	188.90
Londyn . . .	4 1/2	43,38	1 funt szterl.	43.29	25.01	203.39	—	4.85	124.24	—	25.22	34.36
Nowy York . . .	5	8,9141	1 dolar	8.80	—	4.1895	4,85.46	—	25.59	—	5,19.47	707.55
Paryż . . .	3 1/2	172,—	100 fr. franc.	34.86	—	16.375	124.20	3.90	—	—	20.31	27.66
Praga . . .	5	180,62	100 k. cz.	26.42	—	12.417	—	2.96	—	—	15.39	20.96
Rzym . . .	5 1/2	172,—	100 l.	—	—	21.92	92.81	5.23	133.70	—	27.18	37.03
Szwajcaria . . .	3 1/2	172,—	100 fr. szwajc.	171.66	—	80.645	25.239	19.25	492,—	—	—	136.18
Sztokholm . . .	4	238,88	100 k. szw.	—	—	112.09	18.141	26.76	—	—	139.02	189.40
Wiedeń . . .	6 1/2	125,43	100 szyling.	125.76	—	59.08	34.41	14.08	—	—	73.29	—

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku Drzewnego Józef Ziółkowski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Barto

Sikawki do skrapiania kultur

przyjmujemy do reparacji i prosimy o najwcześniejszą przesyłkę.

Składnica Narzędzi Leśnych RYNKU DRZEWNEGO Poznań, Wielkie Garbary Nr. 20.

W numerze 85 Rynku Drzewnego z dnia 1. sierpnia br. w ogłoszeniu **Państwowego Nadleśnictwa Wronki** o sprzedaży drewna użytkowego na dzień 10. sierpnia br. podano w nagłówku ogłoszenia

„**Submisja**” zamiast

„LICYTACJA”

co się niniejszem prostuje.

Państwowy Nadleśniczy.

poszukujemy od natychmiast kupna
ca 300 cbm sosnowych desek podłogowych
równoległe obrzynanych 1083

3—6 m dług., przec. dług. 4,5 m, 12—20cm szerok.
z różnicą 12 cm wwyż, przec. szerokość 16 cm.
Deski muszą być jednostronnie w 100% zdatne do
heblowania i pochodzić — z zimowego przetarcia.
Oferty z podaniem ostatecznej ceny franko wagon
miejsca załadowania uprasza się skierować do

ZWEIG & LESCHNITZER, Gleiwitz O/S Karlstr. 4.

Zarząd Tartaku w Buczałach
p Komarno, stacja kolejowa Komarno-Buczalę 1082
przyjmie do przetarcia
kloce twarde i miękkie po cenach przystępnych

Submisja na drewno użytkowe.

Państwowe Nadleśnictwo PODANIN

poczta i powiat Chodzież, stacja kolejowa Ostrówki
sprzeda na ogólnych warunkach sprzedaży drewna wyrobionego,
obowiązujących w Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu na-
stępujące drewno użytkowe z roku gospodarczego 1928 r.

Los nr. 1. (powtórna sprzedaż) W leśnictwie No 1 a-
wieś Ujska oddział 134b, 135 i 136b, 1487 sztuk dłużyc so-
snowych o masie 674 15 m³ kl. I 0.55 m³, kl. II 21.75 m³,
kl. III 562 74 m³, kl. IV 89. 1 m³ w tem drewna chorego 60.12 m³.
Odległość od stacji kolejowej 10 klm.

Pisemne oferty z napisem „Submisja na drewno użytkowe”
należy nadesłać do Nadleśnictwa do dnia **23-go sierpnia**
1928 r. godziny 11,30 poczem nastąpi otwarcie ofert. Nad-
leśnictwo nieodpowiada za jakość drewna i drobne różnice w masie.
Przed otwarciem ofert należy złożyć wadium w wysokości do 5%.

1079

Nadleśniczy Państwowy.

Kloce bukowe do przetarcia

świeżego cięcia oraz 1062

szczapy świerkowe do wyrobu wełny drzewnej

dostarcza po przystępnych cenach

Firma **Anna Segal** Przemysł Drzewny

KROŚCIENKO obok Chyrowa Małopolska.

Nadsiniałe sosnowe boki bez sęków

we wszystkich grubościach poszukuje do
natychmiastowej dostawy

J. HIRSCHEL Holzgroßhandlung

Danzig-Langfuhr Hauptstr. 113.

1080

la Polskie drzewo sosnowe odziemkowe

suche i bez niebieskich p'am, zupełnie bez skaży, zdrowe, pierwszej klasy, lub dobrej drugiej klasy przeciętnych wymiarów 6 m., 30, 42 i 52 mm. w dużych i małych ilościach możliwie na składzie w miejscu poszukiwane, celem kupna, przez tutejszą firmę przemysłową.

Łaskawe oferty z dokładnym opisem klasyfikacji, wymiarów, i z ostateczną ceną uprasza się do **Biura Ogłoszeń „PAR” Aleje Marcinkowskiego 11** pod nr. **3271.** 1078

Poszukuje się kupna podkładów kolejowych

według przepisów niemieckiej kolei państwowej:
ca 200.000 sztuk sosnowych podkładów I kl. i ca 100.000 metr. bież. podkładów rozjazdowych, 3-7 m. długich.

Wszelkie oferty z podaniem ostatecznej ceny, terminu dostawy, warunkami zapłaty, franko niemiecka granica wolne do wywozu i też opłat, z strony niemieckiej nie ocłone pod Nr. 1084 do Adm inistracji Rynku Drzewnego.

J. MAŁOWANIEC i Ska (st. Kierce-Wołyń)

Tartak przyjmuje zamówienia na belki, kantówkę bale i deski wymiarowe sosnowe i posiada na składzie w wymiarach od 1/2" do 4" suche deski i bale jesionowe, klonowe, olchowe i suchą stolarkę sosnową II-iej klasy oraz posiada do natychmiastowej dostawy: 456

2000 m3 tartych bloków sosnowych

I-II kl. tegorocz. tarcia. Przeciętna długość 5,30 m towar jasny.
Grubości 19, 26, 32, 40, 42, 50, 65, 80 m/m
Mtr. kub. 30, 40, 50, 150, 200, 650, 550, 330
Przeciętna szer. 26, 28, 30, 40, 41, 45, 47, 50 cm.

ST. KORALEWSKI, Hurtownia drzewa POZNAŃ, Słowackiego 16 - tel. 38-60

Mam stale do oddania: podłogę na listę i placową Surowy towar obrzynany
Stolarski materiał dla zakładów budowlanych 749
Stolarski materiał meblowy
Materiały tarte liściaste: dębinę, buczynę, brzozę, itd.
Kantówkę i belkwinę placową i według listy
Dają dogodnie warunki płatności. — Własna bocznica 85.

Zawiadomienie.

W porozumieniu z Wielkopolską Izbą Rolniczą Wydział Leśnictwa w Poznaniu dostarczamy

siarczan miedzi do skrapiania kultur

i prosimy o łaskawe zamówienia. Warunki dostawy podamy na zapytanie

Administr. Przeglądu Leśniczego i Rynku Drzewnego
Poznań, Wielkie Garbary 20

Zakupujemy stale za gotówkę kopalniaki sosnowe

świeżego cęcia od 8 — 22 cm w czubku

1031 Piśmne oferty proszę skierować pod:

Firma **Robert Dupuis, POZNAŃ, Młyńska 2^{II}**
telefon nr. 1370 - teleg. Dupuis Poznań.

Iglaste drewno kopalniane

według naszych rozmiarów porznięte franko niem-pols. granica
kupuje 964
Holzhandlung Klapheck, G. m. b. H.
Oberhausen Rhld

Materiał stolarski, budowlany, kupuje i sprzedaje

Ignacy Konieczny

Poznań Tama Garb. 4/5.
Skład drzewa. 858

KIEROWNIK TARTAKU

Poznańczyk, żonaty, 42 lata, 22 lata prakt. chlubne świadectwa Obeznany dokładnie z rynkami krajowymi i zagranicą wymiarze drzewa okrągłego i brakowanie drzewa tartego oraz montowanie maszyn tartacznych **poszukuje posady od 1. X. 1928 r.** Oferty do Adm. R. D. pod nr. 1074

SZPRYCHY DĘBOWE

300 kóp I klasy w grubościach 2 x 3 cale dług. 22 i 24 cale, suche 3 letnie, również 1060
dyszle i blochy buk. suche mamy korzystnie do oddania.

HURT. DRZEWA T.z.o.p. Poznań
Sirzelecka 15 Tel. 2014.

Poszukuje suchy dębowy towar kłocowy

i sosnowych suchych desek
23 mm hubowatych (Schwambretter).
Oferty uprasza 1050

K. WOSZCZYŃSKI - POZNAŃ
Szyperska 21. Tel. 2143

MASZyny i URZĄDZENIA

Fabryki Wytwarzania Drzewnych w Nakle n/Notecią 1081

sprzedaje się częściowo po cenach bardzo — przystępnych, likwidując całość. —

Oglądać i zawierać transakcje kupna można codziennie porczy-nając od 16 b. m. do dnia 24 b. m. na miejscu w fabryce.

Poszukuję suchej dębiny, lipiny i podłogi 731

26 i 30 mm. grubości i sosnowych suchych desek

32 i 30 mm., chubowatych, (Schwambretter) Ofertę uprasza **Wojciech Paetz, Poznań, Przemysłowa 28b, Tel. 1412.**

Poznańska Spółka Drzewna T. A.

Poznań, św. Marcin 52/53

poleca wszelkie gatunki materiałów stolarskich, budowlanych i kantówki

ze swoich składnic:

w Poznaniu, ul. Głogowska 109/110, Gnieźnie, Powidzu, Nowejwsi pow. Strzelno, Kruszwicy, Orzędzie, Swarzędzu, Wrześni, Inowrocławiu, Rawiczu, Gąsawie i Pleszewie. 1

ALFONS SPITZER

Hurt. i eksport drzewa

950

Poznań Stary Rynek 37.
Telefon 1782

Fachowiec drzewny

lat 26, poszukuje posady w tartaku, biurze lub na placu. Obowiązany dokładnie z wszelkimi pracami wchodzącymi w zakres tartacznicstwa. Władza biegle językiem polskim i niemieckim. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia uprasza się do Admin Rynku Drzewnego pod nr. 1061.

SIKAWKI do skrapiania kultur

ma na składzie
i przyjmuje
do reparacji
oraz dostarcza
części
rezerwowe

Składnica Narzędzi Leśnych
„Przeglądu Leśniczego“ i „Rynku Drzewnego“
Poznań, Wielkie Garbary 20.

KANTÓWKĘ

8/10	—	18	cbm	
10/10	—	65	..	
10/13	—	67	..	
13/13	—	25	..	1075
13/16	—	35	..	
16/18	—	7	..	
18/21	—	5	..	

jako też około 42 cbm desek, towar suchy sprzedaje
MAJĘTNOŚĆ ŁONNICA.
powiat Nowy Tomysł.

Na sprzedaż! maszyny tartaczne na rozbiórce mianowicie:

- 1 trak pionowy szer. ramy 60 cm.
- 1 trak horyzontalny.
- 1 wahadłówka,
- 2 cyrkularki,
- 1 szpundówka,
- 1 heblarka oraz 1 dynamo 12 konny

Wszelkie maszyny pochodzą z Fy. C. Blumwe & Syn i są w dobrym stanie, obejrzeć można takowe każdego czasu w Białosłiwu pow. wyrzyski.

Zgłoszenia proszę skierować pod adresem
Paweł Kukliński, tartak parowy, Gniewkowo pow. Inowrocław. 1040

ZAKUPOJEMY STAŁE ZA GOTÓWKĘ

objekty leśne, drzewostany
wszelkiego rodzaju i kopalniaki.

Zachodnie Towarzystwo dla eksportu drzewa Sp. z o. o.

KRAKÓW, DUNAJEWSKIEGO 9

15

Mam korzystnie do oddania 1056

kilka wagonów dębiny

towar miękki, suchy i część tegorocznego tarcia
w gr. 12, 16, 20, 27, 41, 53, 70, 85 mm.

Tartak parowy, Fr. Garszka

Bogusław-Jarcin Wlkp. — Tel. 44.

KIEROWNIK TARTAKU

poznańczyk, żonaty, 30 lat, z długoletnią praktyką samodzielną na większym tartaku na Pomorzu, obeznany dokładnie z rynkami krajowymi i zagranicznymi, **poszukuje odpowiedniej posady** od zaraz lub później.

Łaskawe oferty pod nr. 1059 do Administracji Rynku Drzewnego.

„ZAGRODA“

Poznańska Spółka Budowlana T. A. Poznań,
Fr. Ratajczaka 21 — Tel. 3582

Mamy stale do oddania: 965

surowy towar obrzynany w wszelkich grub. materiał stolarski w wszelkich grub.

dębiny, buczyny, brzoze, dyszle brzożowe, dzwona bukowe, szpice dębowe, kantówkę i balkowinę, placową i według listy — ceny bezkonkurencyjne.

JÓZEF SCHENK Handel drzewa

Poznań Wiel. Garbary 31

poleca i kupuje:

wszelkie gatunki materiałów stolarskich, budowlanych, kantówkę, belki, towary kołodziejskie.

z swoich składnic:

w Poznaniu ul. Wielkie Garbary i Estkowskiego. 470

M. MRUGOWSKI POZNAŃ

św. Marcin 62

dostarcza najtaniej 820

benzynę, benzol G. Śl. i krajowy

oleje amerykańskie samochodowe i cylindrowe,
oleje krajowe samochodowe i cylindrowe oraz
wszelkie przybory do samochodów jak **gąbki, skórki jelonkowe** i t. p.

Carbid - Carbolinum — Kwas do akumulatorów.